

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrť leta 90 kr. — Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr. dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Nekaj o „perečih vprašanjih“.

Kedar vidi človek kaj, da ga zanima pa ne zna, kaj je ali pa čemu da kje služi, tedaj vpraša po tem brž, ko more. V časih pa zna človek to, ali zanima ga izvedeti, kaj da kdo drugi n. pr. njegov sosed o tem misli, zato ga vpraša brž, ko pride do njega. Vselej hoče pa tedaj človek, če vpraša, kaj izvedeti in to izvedeti o reči, ki mu je bolj pri srei, kakor so mu druge, navadne reči. Zanimivim rečem pa ne čisto ali ne vsem do volje jasnim — tacim pravimo, da so vprašanje in če nas posebno žene, naj brž ko brž poizvemo pravo; če nas to že nekam peče, tedaj pa mu pravimo, da je pekoče, žgoče vprašanje ali kar je še bolj v navadi, da je „pereče vprašanje“.

Tako, pereče vprašanje je sedaj za vse te, ki imajo gorice, trsna ušica, kako se je ubranimo ali kako se naj človek zavaruje zoper škodo, ki mu je postane ona lahko kriva. Blizo enako, pereče vprašanje je potlej za živinorejo živinska sol. Enako vprašanje je na dalje delalsko, vprašanje, kako se pomore delalcem ali tako da ne bode škode za druge stanove. In tako imamo v naših časih še veliko, veliko drugih perečih vprašanj in ker moramo tudi v naših listih govoriti o njih, ne moremo pa vselej razlagati jih na široko, zato prosimo naše bralce, posebno tiste, ki še niso dalje časa v vrsti naših bralcev, naj si zapomnijo pomen besede: vprašanje ali pereče vprašanje. Tako bode potlej nam mogoče o njih govoriti na kratko, bralcem pa bode cela stvar hitro jasna. Če kje kedaj berejo, recimo, šolsko vprašanje, to ne pomeni vprašanja, katero stavi učitelj otrokom v šoli; ne to, ampak to je vprašanje, kaka naj bode šola, da je prava, ljudstvu koristna, ali pa tudi, kdo naj ima oblast čez ljudske šole. Iz odgovora na to vprašanje izve človek do dobra, kako da hoče tisti šolo, ki odgovori tako ali tako na šolsko vprašanje.

Naj pokažemo v izgledu, kaj da pomeni v

političnem ali gospodarskem oziru kako vprašanje, zato izpregovorimo dnes o vprašanji, katero je v resnici pereče vprašanje, ne samo za en kraj, eno deželo, eno državo, ampak za ves svet, ne le za katolike, ampak v resnici za vse ljudi, kar jih živi na svetu. To vprašanje je Rim ali če rečemo še na dalje, Rimsko vprašanje. Rim ali Rimsko vprašanje pomeni eno in tisto v političnem oziru.

Rim je večno mesto, v Rimu je vidni poglavar sv. katoliške cerkve sem od časa sv. Petra, prvega namestnika Sinu božjega. Dobrih enajsto let pa je bilo to mesto tudi v polni oblasti papežev, poglavarjev katoliške cerkve. Piemontski kralji so prvi, ki si lastijo od leta 1870 najvišjo oblast tudi čez to mesto: po sili so prišli njih vojaki va-nj in po sili držijo se sedaj njih najvišje gosposke v tem mestu. Sv. očeta, poglavarja katoliške cerkve, pa smemo reči, da le trpijo še v večnem mestu in to zato, ker se ne upajo ga izgnati. Toliko in nič več ne pomeni postava, kateri se pravi, da je garancijska. V njej se določuje neka pravica, se daje neko poročstvo za to, da sv. oče niso po polnem v oblasti italijanskih kraljev ali kar je tisto, italijanskih gosposk ali oblasti.

Sv. oče pa te postave niso nikoli izpoznali za tako, ki njih veže ali ki je kaj vredna. In prav tako, kajti kakor se napravi taka postava, tako se ona tudi lahko odpravi in kdo daje italijanskim kraljem pravico za tako postavo? Kdo gleda na to, da se ona tudi izpolnjuje? Da ta garancijska postava ni vredna ničesar, to čutijo sv. oče dan na dan in ravno sedaj so frasoni na tem, da se naj ona po polnem odpravi in sv. oče, poglavar vse katoliške cerkve naj se postavi pod oblast italijanskih kraljev.

Za to nimajo italijanski kralji nobene pravice in vsak verni kristijan mora zoper to ugovarjati, delati na to, da se sv. oče iztrgajo in za vselej iz krempljev brezbožnih frasonov in njih pomagačev. Ali kako se more to izgoditi? To je, to pomeni Rim, Rimsko vprašanje.

O tem vprašanji govorijo avstrijski škofje v svojem skupnem pastirskem listu, sicer rahlo pa odločno in kedar slišijo naši bralci njih besede doli z lece, naj se spomenijo, da se meri v njih na imenitno vprašanje — na Rim, na pereče vprašanje. Daj Bog, da dobimo tudi na to vprašanje k malu odgovor, tak odgovor, da ga ne bode več treba, da izgine za vselej Rimsko vprašanje.

Šulverein v Laškem trgu.

Iz Laškega se že pač dolgo ni nič veselega slišalo. Bil je Laški okraj zaspan, Slovenci v tem kraju še večinoma spijo; v javnih zastopih, kakor v okrajnem zastopu, v krajnem šolskem svetu nimajo nobene besede, ker povsod imajo večino priseljeni Nemci. Posebno je pa Laški trg v rokah nekaterih „privandraccev“, kateri bi vse Slovence Laškega okraja radi potopili v žlici vode; postali so tako ošabni, da so postayili z denarjem „šulvereina“ veliko ljudsko šolo, v kateri naj bi se podučevalo samo nemško. Lovili so podpise za to šolo, a huda jim je šla. Ko so videli, da podpisov ne bo veliko, začeli so praviti, da se bo tudi podučeval slovenski jezik in tako se jim res posreči dobiti nekaj podpisov.

Šola je imela zadostno število otrok, vpi-dolžni šolo obiskovati, čeravno veliko teh otrok še na Laškem ni, ker se po mestih šolajo, in čeravno je nekaj starišev odločno reklo, da ne bojo nikdar pošiljali svojih otrok v nemško šolo. Tako so imeli na papirji okoli sto otrok za novo šolo. Ko se šola začne, skrči se število na 70. Med temi je le kakih 15 nemških otrok, drugi so slovenski iz trga ali okolice, pa celo nič a le par besedi nemškega razumejo. Kako se bojo ti slovenski otroci naučili pošteno pisati in brati in računati in posebno pa krščanskega nauka, če tistega ne razumejo, kateri jih uči; v slov. jeziku jih pa učitelj tudi ne more učiti, ker ga ne zna! Ubogi otroci, namesto tega, da bi se v mladih letih kaj naučili, ne bode znali ne brati ne pisati, ne slovenskega ne jim usiljenega nemškega jezika. To vam je toraj lepa šola, v kateri se ne bojo otroci ničesar naučili!

Le 15 nemških otrok obhajamo v Laškem trgu, in za to ubogo število se je zidala šola palači podobna! Kaj ne, da „Laški po silem Nemci“, vam se sline cedijo radi slov. otrok iz okolice; radi bi jih ponemčili! Vi bi radi, da bi naši otroci zastonj 8 let v šolo hodili in se popolno zmešali v vaši nemškutarski šoli! Ali motite se! Mi hočemo, da se naši otroci najpoprej v maternem, slovenskem jeziku učijo brati, pisati in računati, kakor tudi krščanskega nauka in ko bojo vse to dobro znali, potem še

le se bojo tudi nemškega jezika učili na naši slovenski šoli, a ne v vaši nemškutarski.

Kmetje slovenski, ne vdajte se! Če vas bojo silili in vam celo pretili, da pošiljate svoje otroke v nemško šolo, zavrnite vsakega: „Skrbi ti za svoje otroke, jaz bom pa za svoje, pošiljaj jih, kamor hočeš, in jaz jih bom pošiljal v slov. šolo.“ Tako vsakemu sitnežu zavežite jezik in kmalu bojo bolj ponižni postali. Ako bi se pa proti vaši volji otroci vpisali v nemško šolo, pojdite pogumno k gospodu nadučitelju in naznanite mu odločno: „Moj otrok bo hodil v slovensko šolo, a ne v nemško.“ To ste dolžni storiti, kajti otroci so vaši in vi jih lahko pošljete, v katero šolo hočete, nikakor pa nimajo pravice učitelji po svoji volji otroke za to ali ono šolo odločevati!

Nadalje je pa tudi zato bolje, da otroke pošiljate v slov. šolo, ker so tam sami kmečki otroci in se ne bojo pohujšali in pokvarili od trških otrok. Vi se doma trudite, da bi otroke dobro in v krščanskem duhu izredili. Ali bi pa bilo potem modro, da bi se vaši otroci v nemški šoli pajdašili s trškimi, katerih hudobija in spridenost je znana po celem okraji!

Slednjič bi pa znalo še vašemu žepu škodovati, če bi v nemško šolo pošiljali svoje otroke. Nova nemška šola stane okoli 20.000 fl. in večino denarja je dal nemški „šulverein“; znano pa je, da ta „šulverein“ ne da ničesar zastonj, ampak samo leži in mora vrniti te tisočake in vračati pomagali jim jih bote vi, slovenski starši, ki bote pošiljali svoje otroke v nemško šolo!

Zatorej ostaniti zvesti in stanovitni, slov. kmetje! Ne dajte otrok v nemško šolo, če hočete, da bi se kaj naučili, in ostali nepokvarjeni, vi se pa novih plačil varovali! —u—

Gospodarske stvari.

Človek dobrotnik ptičev, ptiči pa dobrotniki človeka.

Ostra zima nam trka že na vrata in led in sneg sta blizo, k malu bode polje, travnik in hosta zavita v belo, trdo odejo. To je sicer dobro in vsak gospodar želi, naj mu zemlja, v kateri spava njegovo upanje, do dobra zmrzne, potem pa dobi belo, da si mrzlo, vendar pa koristi polno odejo. Gospodar je sedaj že brž vse spravil tudi svoje delo na travniku svojem, delo, ki se mu ponavlja vsake jeseni, pa si je že tudi dovolje kurila pripeljal na tnaljo; tedaj mu ne bode treba veliko biti na prostem, v mrzlem zraku, ampak držal se bode doma. Njegovo delo se suče sedaj le bolj okoli poslopja, škednja, kleti. Kedar piše zunaj mrzli krivec in mede snega, tedaj je človek rad v hiši, okoli tople peči. In to je dobro, ali ne, vse stvari božje nimajo tople peči, da se grejô, nimajo kuhinje,

kjer se pripravljala za nje kosilo, večerja; še varne strehe nimajo te sirote.

Take stvarice božje so ptiči. Žival v gozdu se v tem mrzlem času lažje bojuje za svoj obstanek, živoč se o vejicah in popkih na drevesih in o krmi, katero ji je nastavil gozdni oskrbnik. A kdo pa nastavlja ptičem potrebno hrano? Po letu sicer ljubi krilate pevce vsak, po letu sluša vsak z veseljem zveneče njih glasove, a po zimi jih pozabi vsakdo. Koliko teh ubogih krilatcev, koliko senic, zeb, kosov, čizkov i. dr. je že ugonobila trda zima in neznošen glad! In ravno te male senice so največje dobrotnice človeške; kajti one ugonobijo drevesom škodljivih gosenic in žuželk toliko mero, kakor redko katera druga žival. Kdo je še ni videl, gibčne senice, kako veselo skaklja od veje do veje, marljivo vsak list ogledujoč, če bi morebiti v kakem kotu ne tičal kak keber? Celo po zimi ta mala stvarca ne pozabi, da jo je Bog napravil dobrotnico človeško; celo v tem mrzlem času preiskava skrbno drevesa, stikajoč pod razpokano skorjo za kakim škodljivim mrčesom. Kako bi pač naši sadni vrtovi uspevali, da ni Bog ptičev vstvaril? Človek si kar misliti ne more, v koliki meri nam ptiči s tem koristijo. A človek jim vse to slabo poplača. Ptič je sicer človeku, a človek ni ptiču dobrotnik. (Konec prih.)

Nova korist krompirja.

Kar povemo dnes našim bralcem, tega še gotovo ne znajo in težko jim bode verovati, da je resnica, kar jim povemo. In vendar je popolna in to še prav vesela za tiste gospodarje, ki pridelujejo več krompirja, kakor ga jim je treba doma. Za več reči če se krompir rabi, večja mu je lahko cena ali vsaj lažje spravi se v denar. To je jasno.

Ako pa se krompir olupi in se dene potem njegova meča v neko kislino, ki je še sedaj tajna ter se na to krompir do dobra stisne, postane tako trd, da ga človek težko loči od kamena. Vsled tega se dela iz njega lahko vse, kar se napravljata iz roga, iz slonove ali tudi drugih kosti. Najbolj pa kaže tak krompir, kakor se piše v „E. G.“, za gumb. Gumbi iz krompirja se dajo težko ločiti od taci, ki so iz kosti, kajti barva se jim lahko da, katero koli človek hoče, tedaj slonokoščena ali sploh koščena. Ker je krompir veliko cenejši, kakor so one kosti, izračuni se lahko, da se vzame krompir poslej najbrž večkrat, kakor doslej, v to porabo. Vsled tega pa bode še tudi več popraševanja po njem. Se ve, da mu kar h kratu še ne bode vsled te porabe cena višja.

Sejmovi. Dne 4. decembra na Polji in pri sv. Barbari v Halozah. Dne 7. decembra na Dobrni, v Lučanah, v Sevnici, v Omureku in

Vuzenici. Dne 9. decembra v Šentilji v slov. gor., v Dobovi in v Bučah.

Dopisi.

Iz Vitanja. (Zborovanje.) Poslednjo nedeljo popoldne se je obhajal letni zbor naše „cerkvene družbe“. Iz poročila smo pozvedeli, da znaša društveno premoženje do zdaj tisuč sto in štirideset goldinarjev 85 kr. Toda za l. 1891 društveniki še niso odrahtali svojih letnih doneskov. Spregovorila se je še marsikatera beseda v poduk in nasvet, kako naj postopamo, da se prej ko prej nabere toliko denarja, kolikor ga potrebujemo, da se dostojno prenovi naša farna cerkva. Pri tej priliki se je izrekla prav posebna zahvala dobrotnikom iz ptujih far, ki v primeri z nekaterimi domačini prav mnogo darujejo v naš blagi namen. Bog njim povrni! Ko je prenehalo zborovanje cerkvene družbe, se je pa obhajal izvanredni občni zbor našega mladega „bralnega društva“. Pevski zbor zapoje: domovina. Na to sledi nagovor, v katerem se je zbranim udom in gostom razlagalo, kako važno je za vsacega človeka dandanes, da se vedno izobražuje in podučuje, bodisi v kmetijskih ali narodnih in političnih zadevah. In razni časopisi in knjige, ki so v naši bralni sobani pripravljene, so tak pripomoček k nadaljnemu poduku.... Zapela se je potem: tiha luna. Nato pa je društvenik Z. razlagal navzočim posestnikom vinogradov vsled svoje lastne skušnje, kako si lahko pomnožijo vino. Govornik si je pripravil to jesen nekaj nad dva polovnjaka izvrstnega vina iz tropin, kakor to delajo po znanem vinorejcu Petiotu vinogradniki po Francoskem, Španskem in drugih deželah. Ker pa človek le to rad verjame, kar sam vidi ali z roko prime, zato se je navzočim podal liter tega petiotizovanega vina. Vsi so okusno kapljico hvalili ter so obljubili, prihodnjo jesen si na razložen način pomnožiti svoj vinski pridelek. Ker je marljivim čitateljem „Slov. Gospodarja“ ravnanje po Petiotu gotovo znano, ga ne bom tukaj obširneje razlagal. Naj storijo, kar je gosp. dr. J. Vošnjak že leta 1873 priporočal v „Umnem kletarstvu“, katero je izdala slavna družba sv. Mohora. Slednjič je zapel pevski zbor: Lipa dišeča... in zborovanje bilo je končano.

Iz Ribnice na Pohorji. (Župan) g. A. Rietschnigg — Rečnik — piše nam: V Vašem cenjenem listu dne 19. pr. m. št. 47 se nahaja z Ribnice mene zadevajoč dopis. Na podlagi § 19 tiskovnega zakona prosim, da se taisti sledeče popravi: 1. Ker je tukajšnji občinski odbor v svoji seji dne 5. oktobra t. l. gospodu doktorju Petru Migliču občinsko nagrado soglasno privolil, je tedaj neresnično, da bi bil jaz in eden ud imenovanega odbora proti temu

privoljenju glasoval. 2. Neresnično je, da bi bil odlagal, gospodu doktorju dekret izročiti. Občina še prejela ni dotičnega dekreta, ker ga je deželni odbor naravnostno doposlal nameščenemu g. zdravniku.

Od sv. Andraža v Slov. gor. (Smrtna kosa). Umrl je po noči od dne 20. do 21. novembra gospod Fran Zadavec, tukajšnji nadučitelj vsled kapi, še le v 29. letu svoje dobe. Bil je vrl učitelj, veren mož, dober oče in soprog a v družbi bil je prijeten sodrug, da se ja vsakemu prikupil. Prerano je zapustil gospo soprogo z dvema hčerkicama. Vsa fara žaluje za njim, posebno ga pa pogreša šolska mladina, kateri je bil pravi oče. Globoko v srce je segal vsakemu britki jok otročičev, ki so prihajali v šolo in so iznenadjeni našli svojega ljubelega učitelja že na mrtvaškem odru. V nedeljo dne 22. novembra se je zbrala ogromna množica ljudstva, da spremlje svojega nepozabnega gospoda učitelja do groba. Bilo je pri pogrebu tudi okoli 30 gospodov učiteljev od blizu in daleč. Blaga tovariška ljubezen jih je privabila, da mu skažejo zadnjo čast. Od častite duhovčine, ki je bila pri pogrebu, se nam je poleg velezaslužnega domačega gospoda župnika tudi hvaležno spominjati častitih gospodov župnikov od sv. Lovrenca, od sv. Urbana in sv. Trojice ter vrlega gospoda kaplana od sv. Jurija na Ščavnici. Med mnogimi krasnimi venci, ki so kinčali rakev blagega pokojnika, videli smo tudi jednega od bralnega društva tukajšnjega, tega vrl podpredsednika je bil, jednega od krajnega šolskega sveta in jednega hvaležne šolske mladine. Med tužno godbo se je pomikal sprevod na pokopališče, kjer so ob grobu zapeli tovariši pokojniku zadnjo pesem v slovo. Njega sicer ni več, pa njegov blag spomin bo živel v srcih hvaležnih Svetandraževčanov, ki mu želé: „Naj v miru počiva!“

Iz Šmarijskega okraja. (Raznoterosti.) Une dni sem hodil skozi nek bližnji trg in videl neprijetno napako, ki je ni v drugih trgih. V Šmariji, Podčetrtnom itd. je zvonaj trga tablica: Skoz trg z bičem pokati je prepovedano. V tem trgu so pa vozniki pokali, kakor zunaj na paši, in še kakor nalašč, po 5 do desetkrat zaredoma. Sklepam pač iz vsega, kakor trg poznam, da bi marsikateri rad videl, ko bi se ta razvada odpravila, pa si ne upa reči. Mimogrede jaz omenim to, ne da bi hotel koga sramotiti. kajti kaka slaba navada in ta že le ni tolikanj huda, se najde povsod. Zdaj je griža nekoliko že ponehala, ali okoli vseh svetnikov je precej razsajala v Ponkovski, Kalobški in ob južni meji v Šentjurski fari ter je za vsem precej ljudi pomrlo. Bog nas je obvaruj! V 5. božji zapovedi je prepovedano ubijati, naglo in počasi. Počasi dela pa to pregreho, kdor sam vživa ali pa drugim daja kaj škodljivega vživati. Hudo

škoduje na zdravji smrdljivi šnops. „Narodni krčmarji“, privzemite drugo še lepše ime, bo dite tudi: „krščanski krčmarji“ in iz krščanske ljubezni ne točite več te strupene gorečice! Pravični Bog Vam bo vašo ljubezen in poštenost po drugi strani poplačal.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Od veselja do žalosti je le ena stopinja. V zadnjem našem listu smo poročali o veseli ženitvi na cesarskem dvoru, dnes pa poročamo o žalostnem pogrebu na istem dvoru. Nadvojvoda Henrik in njegova žena sta bila prišla iz Bolzana na Dunaj k poroki nadvojvodinje Lujize, a k malu sta oba zbolela ter je nadvojvodina žena umrla že v nedeljo, nadvojvoda pa je umrl v ponedeljek v jutru. Na dovoljenje svitlega cesarja prepeljejo trupli v Bolzan na Tirolih. — V državnem zboru je spominjal predsednik dr. Smolka smrti nadvojvode Henrika in izrekel potem tudi svitlemu cesarju sožalje drž. zbora. — V delegacijah so svoje posvetovanje že dognali in bode že dnes sklep obéh. V vseh rečeh ste bili obe edini in zato jima je šlo delo naglo. — Da bi v decembru se sešli deželni zbori in bi posebej še štajarski imel od dne 28. decembra naprej zborovanje, tako se je bilo reklo, toda sedaj se poroča, da se snidejo dež. zbori še sploh le koncem januarija. Vlada ne zaupa veliko na te deželne zборе, izlasti bode v českem dež. zboru brž huda vojska. — Slabo skrbi koroška vlada za to, da imajo na ljudskih šolah take in toliko učiteljev, kakor jih je kje treba. Tako je v šoli na Bistrici v Rožni dolini 109 otrok in troje učiteljev, na šoli v Žabnicah pa je 159 otrok in eden učitelj. Ali vam je pa to posebna skrb za slovenske otroke! — Mestna hranilnica v Ljubljani se razvija lepo, do 200.000 fl. se vloži v vsacem meseci va-njo. — Šulverein ima tudi na Kranjskem nekaj družnic, toda ne godi se jim nič kaj dobro, kajti težko je dobiti mož za njih odbor ter se vsak, izlasti trgovec boji zamere pri slov. ljudstvu. Dobro, naj jih postane tudi pri nas strah, ne maramo, če tudi nosi kateri izmed njih naslov doktorja! — Politično društvo „Sloga“ v Gorici ugovarja zoper zahtevanje mestnega župana, naj se na ljudskih šolah poučuje le v laškem jeziku, nasproti temu pa tirja „Sloga“, naj se ustanovi v mestu čisto slov. šola. — Okoličanje Trsta so iz večine vsi vrli Slovenci, ali veliko jim prizadevlje laška gospôda iz mesta, vendar pa se držijo slov. možje trdno, so pravi korenjaki. — Laški vinski trgovci v Trstu, na Reki in v Pulji nočejo kupiti več vina od slov. kmetov v Istri in to zavoljo tega, ker kmetje niso marali lahona za svojega poslanca. No kmetje pa ga prodajo sedaj koj krčmarjem in

še za dražji denar. — Kolikor se čuti, bode nadškof v Zagrebu vendar-le nek korar, ki je na glasu Madjarona. — Na Ogerskem si snuje grof Apponyi novo stranko, „madjarsko narodno stranko“. Ni pa še za njo veliko polja, vsaj v Mikolesi madjarski grof ni imel sreče pri svojem volilnem shodu, prav malo je prišlo na-nj volilcev.

Vunanje države. V tem meseci bode pri sv. očetu v Rimu tajno in potem še tudi javno konsistorije t. j. zborovanje kardinalov rimske cerkve. V teh konsistorijih potrdijo sv. oče nove škofo in dajo nekaterim tudi klubuk t. j. čast kardinala. — V državnem zboru italijanskem je posl. Bovio vprašal ministra za vunanje zadeve, Nicotera, ali ne misli vgovarjati zoper govor avstrijskega ministra, Kalnokya v delegaciji, gledé na rimsko vprašanje. Nicotera je odgovoril da ne, ker za to nima uzroka. V resnici ni za to uzroka, kajti naš minister je govoril o tem vprašanju le toliko, kolikor je moral reči, dokler je minister katoliške države. — V Parizu se je osnovala katoliška banka „La credit“ in se je podpisalo za-njo 40 milj. ali kaj pomaga to, ko preide tudi ona prej ali slej vendar-le v roke judov! — Francoska vlada že obžaluje, da je nadškofa Gouthé-Soularda silila pred sodnijo. Ta je škofa v resnici obsodila na 3000 fr. globe, ali k malu so jeli pobirati za-nj in v prvem hipu je bilo samo v Parizu 5000 fr. nabranih za to kazen, kaj bode še le po drugih mestih! — V Belgiji je liberalna stranka ščula zoper vlado ter silila na splošno volilno pravico, ali liberallec je liberalen le za-se, ne za druge in tako se brani sedaj ravno tista stranka take postave na vse kriplje, ker se boji, da potem ne pride več nikoli do vlade. — Na Angleškem so sedaj tri stranke: liberalcev, konservativcev in unionijcev. Poslednjih je doslej pa le malo in stojé tako na sredi med liberalci in konservativci, za irsko ljudstvo pa so prvi še najboljši. — Na Nemškem še je slej, kakor prej ljudi, ki vidijo v Bismareku svojo zvezdo in njim se dozdeva, da je sedaj na političnem poljitema, ker ni njega, „moža iz krvi in železa“, v ministerstvu; sicer pa ščuje najbrž Bismarck sam te ljudi, da kričijo na vse grlo njemu hoch! — Da ni ruski čar sam za francosko republiko Bog zna, kako ognjen, to znamo, ali tudi ljudstvo nima zaupanja na republiko. — Žita na Ruskem še ne primanjkuje, toda v rokah je trgovcev in ti ga ne marajo prodati za človeško ceno. Tu more pa pač le vlada pomoči. — Bolgarski knez ima, kolikor se čuti, sedaj že tudi pri pravoslavni duhovščini neko zaupanje, da si je knez trdno katoliške vere. — Turski sultan je sedaj vidno na rusko stran in stori v tem prav, kajti bati se mu je le Rusov, od drugih držav se ne ozira nobena

posebno na turske goščave. — Grška vlada raznaša pravljico, da se njej ponuja zveza z Rusijo in Francijo na stroške Turčije; le-ta mora, tako se pravi, odstopiti Grkom otok Kreta in pa lepo Macedonijo. To vse je pa pač le pravljica. — V Afriki niso nič kaj veseli ni Italijanov v Masavi, ni Nemcev v Kamerunu, pa tudi ne Angličanov v Egiptu: vsi ti so za domače ljudstvo pijavica bolj, kakor odrešenica. — Iz Amerike ni poročil ali vsaj ne taci, da nam jih je vzeti v misel; v južnih državah je še vse v neredu, v severnih pa niso radi, če pride kdo iz Evrope tje, pa nima polnih omar zlata. Tako pa je tudi v Evropi.

Za poduk in kratek čas.

Pozdrav prvi ženski podružnici sv. Cirila in Metoda na Stajarskem.

Povsod veselja glasen vrisk odmeva,
Razlega se po dragi očetnjavi
Kot se razlega pred začetkom dneva
Po seči in po senčnati dobri
Veseloglasno raznih ptičev petje,
Ko pomlad ljudstvu na ogled postavi
Med svoja čuda raznobojno cvetje.
Zakaj nam ne bi radost v srcih cvela?
Povsod koristno kaže se podjetje;
Delalnica slovenska je dežela.
Kraj družbe nam rodi se družba nova,
Za narodni napredek v njej se dela,
Dokaz, da nam bodočnost je gotova.
Da narod vsak na zemlji napreduje,
To je gotovo želja Stvarnikova,
Ki vsem zemljanom modro gospoduje.
Slovenec treba krepko se boriti,
Da ne poplavi nas prvenstvo tuje,
Da odbeže nasprotniki srditi,
Ko ljuti mraz za letne dobe mine.
Boré za dom možjé se znameniti,
In ženske se nam kažejo vrline.
Pozdrav Vam torej, vrle Jurjevčanke,
Čestiteljice drage domovine,
Budite druge narodne zaspanke!
Pri Vas podružnica se osnovala,
Nakit prekrasen narodne je stranke.
Zato slovenski rod Vam kliče: „Hvala!“
Daj Bog koristnega jej mnogo ploda,
Da mnogo let bi krepka nam ostala
Podružnica sv. Cirila in Metoda,
Da bode nje vesela očetnjava,
A Vam od vzhoda glasno do zahoda,
Veseloburni klic zaori: „Slava!“

Božidar Flegerič.

Smešnica 49. Jud trgovec kupuje jabelka in izvrže si pri nekem kmetu bankovec 100 gld., ne da to zapazi on ali pa kmet. Drugo jutro pa najde bankovec kmetov hlapec in kmet ga zanese brž županu, naj ga izroči judu, ko se

oglasil pri njem. Čez nekaj dni pride jud in župan mu izroči bankovec proti temu, da plača hlapcu postavno najdnino. „Za najdnino“, odvrne jud vesel denar spravlja, „za najdnino mu pustim obresti, ki so mi izostale za ta denar“. „Tako?“ zategne župan, „tako? O tedaj pa prosim jaz deset goldinarjev za shrambo in dva kmetu za pot do mene!“

Razne stvari.

(Ljudska šola.) Nj. veličanstvo svitli cesar je daroval za šolo v Novi cerkvi pri Ptuj in za šolo v Runči nad Ormožem, vsaki po 100 gld. iz svojega premoženja.

(Častitev.) Občinski zastop v Mislinji, v Slovenjegraškem okraji, je imenoval č. g. J. Košarja, sedaj župnika v Galiciji, prej pa dalje časa pri sv. Florijanu v Doliči, za častnega občana le te občine. Diplom je kaj ukusno izdelala tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

(Veselica.) Čitalnica v Brežicah priredi dne 6. decembra 1891 v prostorih hotela Klembas o pol osmih zvečer veselico s tem-le vspešdom: 1. „Šolski nadzornik“, veseloigra v jednem dejanji. 2. Petje in godba in 3. Prosta zabava, ter uljudno vabi ude in goste na njo

Odbor.

(Slavnost.) Akad. društvo „Triglav“ v Gradci priredi, kakor doslej vsako leto, dne 5. decembra 1891 „Prešernovo slavnost“ s prijaznim sodelovanjem akademičnega društva „Hrvatske“. Slavnost se vrši v hotelu Daniel — Annensale in je nje začetek ob 8. uri zvečer.

(Vabilo.) Ker je visoka c. kr. namestnica v Gradci z odlokom 20. novembra 1891 števil. 26236 pravila vinorejskega društva za ormoški okraj potrdila, naznanja se, da bode prvi občni zbor tega društva v ponedeljek 7. decembra 1891 ob 10. uri v Ormoški čitalnici s sledečim vspešdom: 1. Poročilo o dosedanjem delovanju vinorejskega odseka. 2. Volitev 7 odborikov (§ 6 pravil). 3. Posvetovanje o napotkih za društveno delovanje (§ 5 b). 4. Sprejem novih društvenikov. 5. Prostovoljni predlogi. Pristopnine je enkrat za vselej 1 fl., društvenine pa vsako leto 1 fl. Pri tej priliki se bode okoli 1500 ameriških rozg brezplačno med društvenike razdelilo. K obilni vdeležbi uljudno vabi

Dr. J. Geršak.

(Nova železnica) iz Celja mimo Šoštanja v Velenje bode do konca tega meseca gotova in že sedaj piha „lukamatija“ po nekaterih delih železniške proge. Vožnji red pa se brž spremeni nekoliko na tej železnici in sicer tako, da gre vlak v jutru že malo pred 7. uro iz Celja.

(Mestjani) v Celji so imeli v unem tednu veliko veselje, kajti njih drž. poslanec, g. dr. Rih. Foregger je bival nekaj ur v njih mestu.

„D. W.“ je pa to veselje tudi brž raztrobila in ona ve najbolje, kdo da reže njej kruh in lepo je od nje, da mu je hvaležna.

(Sejem.) V Mariboru je bilo v soboto na trgu veliko manj blaga, kakor na prejšnjih sejmih. Kriv je bil pa tega pač dež, ki smo ga imeli v noči od petka na soboto. Žita skorej ni bilo nič, svinjine pa 56 in krompirja 32 voz.

(Porotna sodba.) Pri porotni sodbi v Celji je bil Jož. Baumann, posestnik v Poličanah, obsojen na globo 150 gld. in izdajatelj „Mrbg. Ztg.“, Leop. Kralik na globo 60 gld. Prvi je bil grdo natolceval v „Mbg. Ztg.“ g. A. Grundnerja, posestnika v Poličanah, zadnji pa je tisto natolcevanje bil z veseljem vzprejel v glasilo Mariborskih in drugih nemških liberalcev.

(Učiteljske spremembe.) G. France Jauk, podučitelj v Studenicah pri Mariboru, je dobil mesto učitelja na isti šoli; podučitelja g. Fr. Zemljčič na Ljubnem in g. Jože Fischer pri sv. Frančišku v Stražah sta menjala svoje mesto.

(Požarna bramba) v Kamnici je imenovala dež. glavarja, G. grofa Wurmbranda, dež. odbornika dr. Schmidererja in pa gospo A. Schramel iz Maribora za svoje častne ude. To je lepa tovaršija!

(Uboj.) V noči 21. novembra vdrli so trije kamenarji iz Gorenjega Dupleka, v župniji sv. Martina pod Vurberkom, v hlev J. Schönwetterja in ko je le-ta prišel gledat, kaj bi se godilo v njegovem hlevu, mahnil je eden izmed njih s kolom na-nj, da je revež padel in drugo jutro umrl, ne da bi se bil več zavedel. Lopovi so pa že pod ključem v Mariboru.

(Odbor) ženske podružnice sv. Cirila in Metoda v Št. Juriji na južni železnici je tale: g. Antonija Kavčič, prvomestnica; gspd. Ana Rüpsehl, tajnica; gca. A. Kavčič, blagajnica; namestnice pa so gce: N. Pisanec, T. Prauns-eis in K. Ipavica. Družbenice je 73.

(Podružnica) sv. Cirila in Metoda pri Mariji Devici na Jezeru, na Koroškem, je imela v ponedeljek svoj občni zbor, kakor ji ga je v vsacem letu treba. Bilo je na zboru precej čvrstih kmetov in tudi c. kr. komisar iz Velikoveca.

(Nedolžen.) Pri c. kr. mestni sodnji v Celji je bil g. J. vitez Wurmser, tajnik pri c. kr. okrožni sodnji v Celji, obsodil g. J. Glaserja, odvetniškega koncipijenta v Celji, za voljo neke rabuke pri veselici sokolskega društva, na globo nekaj goldinarjev. Gospod J. Glaser pa je pritožbi vgovarjal in sedaj se je pri novi preiskavi pokazalo, da g. Glaser ni tega storil, kar se mu je pripisovalo. Obsodba njegova pa je bila tedaj kriva. Svet se sedaj vpraša, kaj porečete na to „Deutsche Wacht“ in „Tagespost“. Obé ste bili obsodbo razglasili polni veselja, da so Slovenci in vrhu tega še „c. kr. podporočnika v rezervi“ pri sodnji „zašili“. Upamo, da ji bode g. Glaser prisilil, naj prekličete svoje po-

čilo, pa tudi svoje ščunvanje zoper njega na-
roti c. kr. vojaški gosposki.

(Tovarna.) Ker nima Slov. Bistrica več,
kor doslej, stalno vojakov, stojé poslopja, v
terih so bili vojaki, prazna in zato namera-
ta brata Gross začeti v njih izdelovanje stolov.

(Sv. misijon) imajo v župniji v Grižah
ene 10. do 20. t. m. Oskrbijo ga čč. oo. mi-
onarji od sv. Jožefa v Celji.

(Rogovi.) Ako pri mladem živinčetu ne
steta roga prav, na tisto stran, na kateri
na je rasti, naj se napravite dve, tri črte z
žem v rog na tej strani in kmalu se obrneta
gova v svoji rasti na to stran.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. A.
dhostnik, kaplan v Mozirji, je dobil župnijo
Magdalene v Dramljah. Č. g. Iv. Kansky,
plan pri sv. Antonu v slov. goricah, pride
kaplana v Makole in č. g. Anton Zavadil,
plan pri sv. Martinu tik Slov. Gradca, ostane
na dalje na svojem mestu.

Loterijne številke:

rst 28. novembra 1891 53, 80, 54, 81, 59
ne " " 57, 74, 21, 65, 68

Lepo posestvo.

Pišotkovo posestvo blizo Poličanskega
lodvora z dobrim stanovanjem, pri katerem
sadosnosnik, vrt in nekoliko vinograda; log
travniki, prodaja se zavolj bolezni posest-
nika po ugodnih pogojih. Več se izve pri po-
stniku v Poličanah.

Lepa jabolčna drevesa,

najboljše vrste prodaja 3-3

Jos. Mursa,

posestnik na Krapju pri Ljutomeru.

Tinktura za želodec, 17-25

katero iz kineško rabarbare, kerhlikov-
čevega lubja in svežih pomarančnih
olupkov prireja **G. PICCOLI, lekar**
,pri angelju' v Ljubljani, je mehko,
toda ob enem uplivno, delovanje
prebavnih organov ureja joče
sredstvo, ki krepi želodec, kakor
tudi pospešuje telesno odpretje.

-- Razpošilja jo izdelovatelj v zabojč-
kih po 12 in več steklenic. Zabojček
z 12 stekl. volja gld. 1.36, z 55 stekl.
5 klg. teže, velja gld. 5.26. Poštnino
plača naročnik. Po 15 kr. stekleničico
razpodaajo lekarni: v Mariboru:
Bancalari in König; v Ptui: Behrbalk;
v Celji: Kupferschmid; v Gradci:
Eichler, Nedwed, Trnkoczy in Franzé.

Josip Dufek,

Josip Pelikanov naslednik,

svečar in medicar v Mariboru,

Viktringhof-ove ulice šte. 5

priporoča prečastiti duhovščini, o bližajočih se
visokih praznikih svojo dobro in bogato asor-
tirano zalogo najčistejših in najboljših cerkve-
nih voščenih sveč (gorijo po malem in ne
tečejo) po najnižji ceni.

Lepa jabolčna drevesa,

komad 30 kr.

Amerikanske trte,

izbrana vitis riparia in vitis solonis: ključice
100 komadov 1 gold.; 1000 komadov 9 gold.
prodaja

Jože Janežič,

8-26

na Bizeljskem pri Brežicah.

Dr. Rosa-jev zdravilni balzam

je več, kakor 30 let znano, prebavljanje,
tek in odhod vetrov pospešujoče brez bo-
lečin delujoče

domače zdravilo

Velika steklenica 1 gld.,
mala 50 kr., po pošti
20 kr. več.

Vsi deli zavitka imajo natisnjeno za-
konito zavarovano varstveno znamko.

Zaloga blizo v vseh lekarnah Avstrijsko-Ogerskega.

Tukaj se tudi dobi

Praško domače mazilo

pospešuje očiščenje in zacelenje ran na
izvrsten način ter potolazi bolečine.

V škatljah à 35 kr.
in 25 kr.
po pošti 6 kr. več.

Vsi deli zavitka imajo pritis-
njeno zakonito zavarovano
varstveno znamko.

Glavna zaloga

B. Fragner v Pragi

št. 203-204, Kleinseite, lekarna pri „črnemu orlu“.

Zdravila razpošiljajo se vsaki dan.

Kuharica išče službo v farovžu. Več pové upravništvo tega lista.

Komi in učenec

se takoj sprejmeta v prodajalnici z mešanim blagom Alojzija Mikl v Ormoži. 1-2

Glavovir, popolnoma dober, se proda pod ceno zaradi pomanjkanja prostora. Več pové Jože Rihter, bivši organist pri sv. Vencleslju. 1-3

Poštena zakonska,

38 let stara, vsakega kmetskega ali vinogradskega dela, živinoreje, oštarije, kakor vsakšnega oskrbovanja umna, iščeta pripravnega prostora. Kdor nju potrebuje, naj se oglasi pri upravništvu „Slov. Gosp.“, kjer vse natančno poizvé. 1-3

Orgljavaec Ceciljanec,

z dobrimi spričevali, išče sposobne službe. Več pové uredništvo „Slov. Gosp.“ 1-3

Pravi planinski ovčji sir

tolst in pikanten, hlebi po 5 do 7 kilo posebno pripraven za gostilnice.

Ruski, kineški in holandski čaj, rum z Jamajke in francoski cognac v steklenicah itd. itd. prodaja in razpošilja 3-3

Jožef Bolé na Reki.

Kupuje tudi surovo maslo.

Molitvenike,

v obeh deželnih jezikih, v polusnje, usnje, kristal in kost vezane, priporoča v obilem številu in po najnižji ceni

Andrej Platzer,

poprej Ed. Ferlinec, prodajalnica papirja, knjig in šolskih reči v Mariboru.

Stari molitveniki se vežejo v usnje za 40 kr. in več. 7-10

Poštni urad

na spodnjem Štajarskem, išče se s hišo kupiti ali v najem vzeti. Naslov se izvé pri uredništvu „Slov. Gosp.“ v Mariboru. 1-3

Išče se cerkovnik za župnijsko cerkev Sv. Miklavža pri Ormožu. Več se izvé pri cerkvenem predstojništvu. 1-3

A. Švinger, dekan.

Zelo po ceni!

Papir

pisan na eni in dveh straneh,

Svilnat papir

za umetalne cvetlice v krasnih barvah,

Podobe za jaslice, zlate in srebrne pene, angeljski lasi, šumečo zlato.

Vsakovrstni koledarji za l. 1892 in molitveniki priporoča

A. PLATZER,

poprej ED. FERLINEC,

zaloga papirja, galanterijskega blaga in šolskih reči v Mariboru ob Dravi

gosposke ulice števil. 3. 1-4

gosposke ulice št. 3.

Potrebno za hišo in pisarno.

tiskarni sv. Cirila
v Mariboru

je ravno izšel in se dobi

Slovenski koledar
1892

za steno.
Cena 20 kr., po
pošti 5 kr. več.

Tiskan v treh barvah.